

Συνδιοργάνωση: Μαρία Νέζη, Σύμβουλος
Εκπαίδευσης ΠΕ02, Δ.Δ.Ε. Α΄ Αθήνας, 26ο
Πειραματικό Γυμνάσιο Αθηνών-
Μαράσλειο, Πειραματικό Σχολείο
Πανεπιστημίου Αθηνών (Π.Σ.Π.Α.), 2ο
Πρότυπο Γυμνάσιο Αθηνών, 26ο
Πειραματικό Γενικό Λύκειο Αθηνών-
Μαράσλειο, 2ο Πρότυπο Γενικό Λύκειο
Αθηνών

Μοιραζόμαστε διδασκτικές πρακτικές στα φιλολογικά μαθήματα

Επιμορφωτική δράση για
Φιλολόγους

Μαρία Νέζη, Σύμβουλος Εκπαίδευσης
ΠΕ02, ΔΔΕ Α΄ Αθήνας

Επιμορφωτική δράση για εκπαιδευτικούς ΠΕ02 με θέμα «Μοιραζόμαστε διδακτικές πρακτικές στα φιλολογικά μαθήματα»

Πρόγραμμα σεμιναρίου

«Μοιραζόμαστε διδακτικές πρακτικές στα φιλολογικά μαθήματα»

Δευτέρα 9/9/2024

1^η ημέρα σεμιναρίου

2^ο Πρότυπο Γυμνάσιο Αθήνας

Τιμολέοντος Φιλήμονος 36, Αθήνα 115 21 (στάση Μετρό: Αμπελόκηποι)

Προεδρείο

Καλλιτσάκη Χάιδω, Διευθύντρια στο 2^ο Πρότυπο Γυμνάσιο Αθηνών, Ρήγα Αικατερίνη,
Διευθύντρια στο 26^ο Πειραματικό ΓΕ.Λ. Αθηνών & Νέζη Μαρία, Σύμβουλος Εκπαίδευσης
ΠΕ02

10.30-10.50: Προσέλευση-Χαιρετισμοί

1^η συνεδρία: Διδακτικές πρακτικές στο μάθημα της Ν. Γλώσσας

10.50-11.10 "Σπατάλη τροφίμων" - διδακτικό σενάριο για την Α' Γυμνασίου

Κουτσούκη Παναγιώτα, Εκπαιδευτικός ΠΕ02 στο 26^ο Πειραματικό Γυμνάσιο Αθηνών

11.10-11.30 Διαβάζοντας μία Ομιλία

Γεωργίου Ελένη, Εκπαιδευτικός ΠΕ02 στο 2^ο Πρότυπο ΓΕ.Λ. Αθηνών

11.30-11.50 Εργαλεία της τεχνητής νοημοσύνης στην εκπαίδευση

Ρήγα Αικατερίνη, Διευθύντρια στο 26^ο Πειραματικό ΓΕ.Λ. Αθηνών, ΠΕ86

11.50-12.00 Συζήτηση

12.00-12.15 Διάλειμμα

2^η συνεδρία: Διδακτικές πρακτικές στο μάθημα της Ιστορίας

Προεδρείο

Τσουνή Βασιλική, Διευθύντρια στο Π.Σ.Π.Α., Μαντάλα Μαρία, Διευθύντρια στο 26ο
Πειραματικό Γυμνάσιο Αθηνών & Νέζη Μαρία, Σύμβουλος Εκπαίδευσης ΠΕ02

**12.15-12.35 Το Κίνημα στου Γουδή και ο Ελ. Βενιζέλος (Ιστ. Γ' Γ/σίου). Επεξεργασία έντυπου
και οπτικοακουστικού υλικού για καλλιέργεια γραμματισμών και ιστορικής (κριτικής) σκέψης**

Βράκας Αντώνιος, Εκπαιδευτικός ΠΕ02 στο 2ο Πρότυπο Γυμνάσιο Αθηνών

12.35-12.55 Η ιστορία ως προσωπικό βίωμα και λογοτεχνική αφήγηση

Γεράση Δήμητρα, Εκπαιδευτικός ΠΕ02 στο 2^ο Πρότυπο ΓΕ.Λ. Αθηνών

12.55-13.00 Συζήτηση

13.00-13.10 Διάλειμμα

13.10-14.00 Εργαστήρια 1^{ης} ημέρας στα μαθήματα της Ν. Γλώσσας και της Ιστορίας

Εργαστήρια 1^{ης} ημέρας στα μαθήματα της Ν. Γλώσσας και της Ιστορίας

Αναλυτικά:

- 1. Αναλογικές vs Ψηφιακές αναπαραστάσεις ενός ξεχωριστού Άλλου** (Ν. Γλώσσα)
Γκούφας Κωνσταντίνος, Εκπαιδευτικός ΠΕ02 στο 2ο Πρότυπο ΓΕ.Λ. Αθηνών
Σύντομη περιγραφή: Ποιες ερωτήσεις θα κάνατε στον Stephen Hawking για τη ζωή του, αν τον είχατε απέναντί σας; Θα έδινε κι άλλες πληροφορίες πέρα από τα όσα αναφέρει στο "Χωρίς Όρια" και ποιες; Συνεξετάζοντας τα είδη της αυτοβιογραφίας και της συνέντευξης, ως διερευνήσουμε -παράλληλα- τις προκλήσεις της Τεχνητής Νοημοσύνης, ως ενεργού παράγοντα της εκπαιδευτικής πρακτικής στη Νεοελληνική Γλώσσα.
- 2. Οι διττοί λόγοι στα φιλολογικά μαθήματα** (Ν. Γλώσσα)
Ζιαζοπούλου Σταυρούλα, Εκπαιδευτικός ΠΕ02 στο 26ο Πειραματικό ΓΕ.Λ. Αθηνών
Σύντομη περιγραφή: Σε "εικονική τάξη" των συναδέλφων που θα συμμετέχουν θα πραγματοποιηθεί μάθημα Νεοελληνικής Γλώσσας με εφαρμογή αγώνα "διττών λόγων", πάνω σε πρόταση που προκύπτει από θεματική της Ν. Γλώσσας της Γ' Λυκείου. Οι "μαθητές" θα μοιραστούν σε ομάδες "Λόγου" και "Αντίλογου", θα χριστούν δύο (2) κριτές και ένας χρονομέτρης. Θα αξιοποιηθεί η αξιολογική κλίμακα ΜΕΔΟΥΣΑ.
- 3. Ανάλυση οπτικοακουστικού κειμένου (βίντεο)** (Ν. Γλώσσα)
Κοντογεωργάκου Βασιλική, Εκπαιδευτικός ΠΕ02 στο 2ο Πρότυπο ΓΕ.Λ. Αθηνών
Σύντομη περιγραφή: Λαμβάνοντας υπόψη την εγγενή πολυτροπικότητα της καθημερινής επικοινωνίας στην εποχή των ψηφιακών μέσων, θα προσπαθήσουμε να συμβάλουμε στην καλλιέργεια του οπτικοακουστικού εγγραμματισμού των μαθητών-τριών.
- 4. Μύθος και ιστορία: γιατί ειδικά οι Ρωμαίοι;** (Ιστορία)
Μουρλά Αικατερίνη, Εκπαιδευτικός ΠΕ02 στο 2ο Πρότυπο ΓΕ.Λ. Αθηνών
Σύντομη περιγραφή: Το εργαστήριο θα είναι η προσομοίωση μίας διδακτικής ώρας αρχαίας ιστορίας Α' λυκείου στις θεματικές ενότητες: 3.3. Η ίδρυση της Ρώμης και η οργάνωσή της, 3.4. η συγκρότηση της Ρωμαϊκής πολιτείας-Res publica, Η επικράτηση των Ρωμαίων. Μπλέκοντας διαφόρων τύπων πηγές, ενότητες εντός κι εκτός ύλης, είναι μία πρόταση διδασκαλίας της σχολικής ιστορίας.
- 5. Εκπαιδευτικό επιτραπέζιο παιχνίδι για το μάθημα Ιστορίας Προσανατολισμού Γ' Λυκείου** (Ιστορία)
Τζαβελοπούλου Αικατερίνη, Εκπαιδευτικός ΠΕ02 στο 2ο Πρότυπο ΓΕ.Λ. Αθηνών
Σύντομη περιγραφή: Στο παρόν εργαστήριο θα σχεδιάσουμε και θα κατασκευάσουμε ένα εκπαιδευτικό επιτραπέζιο παιχνίδι γνώσεων για το μάθημα Ιστορίας Προσανατολισμού Γ' Λυκείου. Αξιοποιώντας ποικίλες μεθόδους όπως ομαδοσυνεργατική μέθοδο, διαφοροποιημένη διδασκαλία, ανεστραμμένη τάξη, αξιοποίηση ψηφιακών μέσων, θα δημιουργήσουμε ένα πολυτροπικό κείμενο που στόχο έχει όχι μόνο να βοηθήσει τους μαθητές στην επανάληψη της ύλης, αλλά και να ασκήσει την κριτική τους σκέψη μέσα από την ανάπτυξη της συνεργατικότητας, της αυτενέργειας και της βιωματικότητας. Οι συμμετέχοντες/ουσες μπορούν να φέρουν tablets ή κινητά τηλέφωνα.

Επιμορφωτική δράση για εκπαιδευτικούς ΠΕ02 με θέμα «Μοιραζόμαστε διδακτικές πρακτικές στα φιλολογικά μαθήματα»

Τρίτη 10/9/2024

2^η ημέρα σεμιναρίου

2^ο Πρότυπο Γυμνάσιο Αθήνας

Τιμολέοντος Φιλήμονος 36, Αθήνα 115 21 (στάση Μετρό: Αμπελόκηποι)

Προεδρείο

Καλλιτσάκη Χάιδω, Διευθύντρια στο 2^ο Πρότυπο Γυμνάσιο Αθηνών, Μαντάλα Μαρία, Διευθύντρια στο 2^ο Πειραματικό Γυμνάσιο Αθηνών, Αλεξάνδρου Άννα, Υποδιευθύντρια στο 2^ο Πρότυπο ΓΕ.Λ. Αθηνών & Νέζη Μαρία, Σύμβουλος Εκπαίδευσης ΠΕ02

10.30-10.40 Προσέλευση-Χαιρετισμοί

3^η συνεδρία: Διδακτικές πρακτικές στο μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών

Γυμνάσιο

10.40-11.00 Πολυτροπικές Αναγνώσεις στην Αρχαία Ελληνική Γραμματεία [Οδύσσεια]
Δαβάκη Κωνσταντίνα, Εκπαιδευτικός ΠΕ02 στο 2^ο Πρότυπο Γυμνάσιο Αθηνών

11.00-11.20 Βιωματικές προσεγγίσεις Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας [Ιλιάδα]

Στρίντζη Ευτυχία, Εκπαιδευτικός ΠΕ02 στο 2^ο Πρότυπο Γυμνάσιο Αθηνών

11.20-11.40 Τα πλεονεκτήματα της ειρήνης: Διαθεματική προσέγγιση μέσα από την Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και τη Λογοτεχνία

Κλημεντιώτη Αναστασία, Εκπαιδευτικός ΠΕ02 στο 2^ο Πρότυπο Γυμνάσιο Αθηνών

11.40-11.50 Συζήτηση

11.50-12.00 Διάλειμμα

Λύκειο

12.00-12.20 Δίκη του Θηραμένη: Μία βιωματική προσέγγιση

Κουρουτσίδου Σοφία, Εκπαιδευτικός ΠΕ02 στο 2^ο Πρότυπο ΓΕ.Λ. Αθηνών

12.20-12.40 Ο ρόλος του Θηραμένη στα πολιτικά πράγματα της Αθήνας μετά την ήττα των Αθηναίων στον Πελοποννησιακό πόλεμο

Γάκη Ανδρονίκη, Εκπαιδευτικός ΠΕ02 στο 2^ο Πρότυπο ΓΕ.Λ. Αθηνών

12.40-13.00 Fake news στην Αθήνα του 5ου αιώνα π.Χ.

Βασιλόπουλος Βασίλειος-Ευθύμιος, Εκπαιδευτικός ΠΕ02 στο 2^ο Πρότυπο ΓΕ.Λ. Αθηνών

13.00-13.05 Συζήτηση

13.05-13.10 Διάλειμμα

13.10-14.00 Εργαστήρια 2^{ης} ημέρας (Μυθολογία, Τέχνη, Αρχαιολογία, Επιγραφική, Θέατρο, Φιλοσοφία)

Εργαστήρια 2^{ης} ημέρας (Μυθολογία, Τέχνη, Αρχαιολογία, Επιγραφική, Θέατρο, Φιλοσοφία)

Αναλυτικά:

- 1. Το φως στη μυθολογία και στην τέχνη, Αντιθέσεις-Συγκλίσεις-Απεικονίσεις- Συμβολισμοί**
Γεωργουλάκη Βασιλική, Εκπαιδευτικός ΠΕ02 στο 2ο Πρότυπο Γυμνάσιο Αθηνών
Σύντομη περιγραφή: Στο πλαίσιο του Ομίλου "Τέχνη και Πολιτισμός" στη θεματική "Η ελληνική μυθολογία συνομιλεί με τη σύγχρονη εποχή και με μυθολογίες άλλων χωρών", θα κινηθεί το συγκεκριμένο εργαστήριο.
- 2. Αρχαιολογία και Επιγραφική στο Λύκειο**
Δουλή Γεώργιος, Εκπαιδευτικός ΠΕ02 στο Πειραματικό Σχολείο του Πανεπιστημίου Αθηνών (Π.Σ.Π.Α.)
Σύντομη περιγραφή: Τα αρχαιολογικά ευρήματα, τα πορίσματα της επιστήμης της Αρχαιολογίας αλλά και η μεθοδολογία της, κυρίως η ανασκαφική μέθοδος, μπορούν να εμπλουτίσουν βιωματικά και αποτελεσματικά τα αρχαιολογικά μαθήματα που διδάσκονται στο Λύκειο, τα Αρχαία Ελληνικά, την Αρχαία και Βυζαντινή Ιστορία. Ύστερα από μια σύντομη εισαγωγική παρουσίαση για την Αρχαιολογία, την ανασκαφική μέθοδο και την Επιγραφική, θα προσπαθήσουμε να εξυπηρετήσουμε τους στόχους των Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών (κατά το δυνατόν κοινούς στα παλιά και τα νέα Α.Π.Σ.) ή και να τους εμπλουτίσουμε αξιοποιώντας επιλεγμένα σχετικά παραδείγματα.
- 3. "Περί έρωτος..." Θεατρικές τεχνικές στη διδασκαλία της Αντιγόνης του Σοφοκλή**
Μαυρέας Δημήτριος, Εκπαιδευτικός ΠΕ02 στο 2ο Πρότυπο Γ.Ε.Λ. Αθηνών
Σύντομη περιγραφή: Στο εργαστήριο θα παρουσιαστούν θεατρικές τεχνικές που μπορούν να αξιοποιηθούν για τη δημιουργία κλίματος συνεργασίας σε μία μαθητική ομάδα και για την ενεργοποίηση της βιωματικής μάθησης των μαθητών/τριών. Οι τεχνικές αυτές μπορούν να συμβάλουν σε διαφορετικές ερμηνευτικές προσεγγίσεις του αρχαίου κειμένου της Αντιγόνης του Σοφοκλή.
- 4. Ηθική Φιλοσοφία: Μια προσέγγιση μέσω της Τέχνης**
Τσουήνη Βασιλική, εκπαιδευτικός ΠΕ02, Διευθύντρια στο Πειραματικό Σχολείο του Πανεπιστημίου Αθηνών (Π.Σ.Π.Α.)
Σύντομη περιγραφή: Η αναζήτηση του κριτηρίου της ηθικής ορθότητας μιας πράξης, επιλογής στάσης απέναντι σε ένα ηθικό δίλημμα είναι μια πραγματικότητα στην οποία θα κληθούν συχνά οι μαθητές και μαθήτριες να αντιμετωπίσουν τόσο κατά την παρούσα χρονική στιγμή, όσο και καθ' όλη την διάρκεια της ζωής τους. Συνάμα οι θεωρίες του Ωφελιμισμού, της καντιανής κατηγορικής προσταγής θα μπορούσαν να αποτελέσουν έναν πρόσφορο «οδηγό ζωής» για τους μαθητές και μαθήτριες ενώ ταυτόχρονα δίνεται η ευκαιρία μέσα από την συνεργατική διαλογική προσέγγιση και την αξιοποίηση λογοτεχνικών κειμένων, πινάκων και οπτικοακουστικού υλικού να κατανοηθεί ο διλημματικός χαρακτήρας της ηθικής πράξης και τα αποτελέσματα των επιλογών μας.
- 5. Καινοτόμες δράσεις στην εκπαίδευση: βιωματικές προσεγγίσεις των φιλολογικών μαθημάτων- περίπτωση μελέτης «Οδύσσεια»**
Χρόνη Αθηνά, Εκπαιδευτικός ΠΕ02 στο 26^ο Πειραματικό Γυμνάσιο Αθηνών
Σύντομη περιγραφή: Προβληματισμοί, σκέψεις και προσεγγίσεις θεμάτων σχετικών με την αξιοποίηση καινοτόμων δράσεων στην εκπαιδευτική βαθμίδα του Γυμνασίου, ειδικότερα στην Α΄ Τάξη, η οποία εντάσσεται σε μια πολυδιάστατη μεταβατική διαδικασία για τους νεαρούς/ές μαθητές/τριες, σηματοδοτώντας, κυρίως, το πέρασμα του ατόμου από την παιδική στην εφηβική ηλικία· καινοτόμες δράσεις στην κατεύθυνση της εξοικείωσης των νεαρών μαθητών και μαθητριών με θέματα που άπτονται του ευρύτερου πεδίου του πολιτισμού και της βελτίωσης του βαθμού πρόσληψης της πολιτισμικής πληροφορίας και των φιλολογικών μαθημάτων. Ανάπτυξη-υλοποίηση εργαστηρίου βιωματικής προσέγγισης της μαθησιακής διαδικασίας σχετικά με το διδασκόμενο μάθημα «Αρχαία Ελληνικά Κείμενα από Μετάφραση-Οδύσσεια» του Προγράμματος Σπουδών ΥΠΑΙΘΑ.

Επιμορφωτική δράση για εκπαιδευτικούς ΠΕ02 με θέμα «Μοιραζόμαστε διδακτικές πρακτικές στα φιλολογικά μαθήματα»

Τετάρτη 18/9/2024

3^η ημέρα σεμιναρίου

Πειραματικό Σχολείο του Πανεπιστημίου Αθηνών (Π.Σ.Π.Α.)

Σκουφά 43 & Λυκαβηττού, 10673, Αθήνα

Προεδρείο

Τσουνη Βασιλική, Διευθύντρια στο Π.Σ.Π.Α., Αλεξάνδρου Άννα, Υποδιευθύντρια στο 2ο Πρότυπο ΓΕ.Λ. Αθηνών & Νέζη Μαρία, Σύμβουλος Εκπαίδευσης ΠΕ02

12.15-12.30 Προσέλευση-Χαιρετισμοί

4^η συνεδρία: Διδακτικές πρακτικές στο μάθημα της Λογοτεχνίας

12.30-12.50 Διδασκαλία αυτοτελούς λογοτεχνικού έργου στο Γυμνάσιο

Καλλιτσάκη Χάιδω, Εκπαιδευτικός ΠΕ02, Διευθύντρια στο 2^ο Πρότυπο Γυμνάσιο Αθηνών

12.50-13.10 Μία ομάδα

Παπαιωάννου Μαρία, Εκπαιδευτικός ΠΕ02 στο 26^ο Πειραματικό Γυμνάσιο Αθηνών

13.10-13.30 Κ. Θεοτόκης, "Πίστομα". Ένα χαρακτηριστικό έργο του κοινωνικού ρεαλισμού

Σκαρτσή Πολυξένη, Εκπαιδευτικός ΠΕ02 στο 2^ο Πρότυπο Γυμνάσιο Αθηνών

13.30-13.50 Συγκριτική παρουσίαση των σχεδίων διδασκαλίας δύο λογοτεχνικών κειμένων της Α΄ Γυμνασίου

Περάκης Εμμανουήλ, Εκπαιδευτικός ΠΕ02 στο Πειραματικό Σχολείο του Πανεπιστημίου Αθηνών (Π.Σ.Π.Α.)

13.50-14.10 Συζήτηση

Επιμορφωτική δράση για εκπαιδευτικούς ΠΕ02 με θέμα «Μοιραζόμαστε διδακτικές πρακτικές στα φιλολογικά μαθήματα»

Πέμπτη 19/9/2024

4^η ημέρα σεμιναρίου (εξ αποστάσεως)

Προεδρείο

Νέζη Μαρία, Σύμβουλος Εκπαίδευσης ΠΕ02

12.15-12.30 Προσέλευση

5^η συνεδρία: Διδακτικές πρακτικές στο μάθημα της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας

12.30-12.50 Βιωματικές προσεγγίσεις Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας (διδασκαλία Παρακειμένου)

Πανοπούλου Θεοδώρα, Εκπαιδευτικός ΠΕ02 στο 2^ο Πρότυπο Γυμνάσιο Αθηνών

<https://minedu-secondary.webex.com/minedu-secondary/j.php?MTID=m9f770d296fa69d2ab4502de52d7abff4>

12.50-13.10 Πολυτροπικές αναγνώσεις Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας. Διδακτική πρόταση για την Αρχαία Ελληνική Γλώσσα Α Γυμνασίου

Καπόγιαννη Μαρία, Εκπαιδευτικός ΠΕ02 στο 2^ο Πρότυπο Γυμνάσιο Αθηνών

<https://minedu-secondary.webex.com/minedu-secondary/j.php?MTID=mc04cada57996d7da32ab0463aea5070f>

6^η συνεδρία: Διδακτικές πρακτικές στο μάθημα της Ιστορίας

13.10-13.30 Η εικόνα του «άλλου» στον Μεσαίωνα μέσα από την αξιοποίηση των ιστορικών πηγών

Σφακιανάκη Μαρία, Εκπαιδευτικός ΠΕ02 στο 26ο Πειραματικό ΓΕ.Λ. Αθηνών

<https://minedu-secondary.webex.com/minedu-secondary/j.php?MTID=m4e56b973ebae86ef0dc2e55ad95c392b>

13.30-13.50 Από τη Μαρασλή και Σουηδίας στο λιμάνι της Σμύρνης και τον Πειραιά

Δαφέρμου Αφροδίτη, Εκπαιδευτικός ΠΕ02 στο 26ο Πειραματικό ΓΕ.Λ. Αθηνών

<https://minedu-secondary.webex.com/minedu-secondary/j.php?MTID=m34e4219b1341c4c222afe8cc6670d647>

13.50-14.10 Συζήτηση